

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind raportarea unor date statistice de către furnizorii de rețele sau servicii de comunicații electronice destinate publicului

La data de 1 iulie 2006 a intrat în vigoare Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.151/2006 privind raportarea unor date statistice de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.361 din 25 aprilie 2006.

Acest act normativ a avut drept obiect impunerea în sarcina furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului a obligației de a transmite periodic autorității de reglementare unele date statistice, în vederea elaborării de rapoarte, studii, analize și alte asemenea documente în domeniul comunicațiilor electronice, precum și a urmăririi și controlului aplicării prevederilor cuprinse în actele normative în vigoare.

Datele statistice cuprinse în Anexele nr.1-10 la Decizia președintelui ANRC nr.151/2006 conțin informații relevante, necesare Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) în vederea urmăririi evoluțiilor atât pe ansamblul sectorului comunicațiilor electronice, cât și separat, pe anumite segmente de piață.

Indicatorii statistici agregați sau detaliați care rezultă în urma prelucrării acestor date constituie informații necesare exercitării următoarelor atribuții ale ANCOM:

a) efectuarea analizelor de piață în vederea elaborării și actualizării reglementărilor din sectorul comunicațiilor electronice;

b) elaborarea, respectiv publicarea de rapoarte, studii și analize în domeniul comunicațiilor electronice, în special pentru evaluarea necesității și oportunității emiterii de noi reglementări precum și pentru evaluarea și controlul respectării reglementărilor;

c) întocmirea rapoartelor semestriale cu privire la situația existentă în sectorul comunicațiilor electronice și elaborarea unor raportări către organismele europene și internaționale în domeniu (Comisia Europeană, Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, Grupul Autorităților Europene de Reglementare în Comunicații / Organismul Autorităților Europene de Reglementare în domeniul Comunicațiilor Electronice, Oficiul de statistică a Uniunii Europene – EUROSTAT etc.).

În scopul exercitării într-un grad mai ridicat de eficiență a atribuțiilor ANCOM menționate anterior, având în vedere necesitatea reducerii numărului și complexității cererilor ad-hoc de date adresate de ANCOM furnizorilor de rețele sau servicii de comunicații electronice destinate publicului, în anexele prezentului proiect de decizie, au fost introduși noi indicatori statistici, care nu au fost prevăzuți în anexele de la Decizia președintelui ANRC nr.151/2006. Totodată, ANCOM a renunțat la colectarea anumitor indicatori statistici prevăzuți în anexele la Decizia președintelui ANRC nr.151/2006, considerând că, în prezent, nu mai este necesară colectarea periodică a acestora, în vederea exercitării atribuțiilor ANCOM, iar o serie de alți indicatori au fost modificați, pentru a asigura o mai bună corelare între informațiile astfel colectate.

Pentru a asigura un grad mai mare de claritate și pentru a facilita procesul de completare a anexelor deciziei, colectarea unui număr de indicatori a fost restructurată în capitole/subcapitole.

De asemenea, având în vedere evoluțiile recente și tendințele de pe piețele de comunicații electronice din România și de la nivel internațional, apariția unor tehnologii și servicii noi, precum și existența unor neclarități cu privire la categoriile de informații corespunzătoare anumitor indicatori statistici, s-a impus necesitatea actualizării deciziei privind raportarea datelor statistice în domeniul comunicațiilor electronice.

ANCOM, în calitate de producător de statistici oficiale din domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale, este membru al Sistemului Statistic Național, coordonat de Institutul Național de Statistică. Astfel, începând din anul 2011, rapoartele de date statistice publicate de ANCOM (atât cele semestriale privind piața de comunicații electronice, cât cel anual privind piața serviciilor poștale) au fost incluse în proiectul Programului Statistic Național Anual.

Inițiativa ANCOM de a modifica conținutul Deciziei președintelui ANRC nr.151/2006 a fost bazată și pe necesitatea de a monitoriza mai atent evoluția anumitor aspecte ale pieței de comunicații electronice, cum ar fi: acoperirea principalelor tipuri de rețele, categoriile de trafic realizat prin rețelele publice fixe și mobile, serviciile convergente, serviciile cu valoare adăugată, serviciile de acces la internet la puncte fixe furnizate la viteze foarte mari, serviciile de acces la internet și de transmisiuni de date la puncte mobile, pachetele de servicii de comunicații electronice etc. Această necesitate a apărut atât ca urmare a solicitărilor de informații cu caracter periodic primite de ANCOM din partea altor instituții (naționale și internaționale), pentru rezolvarea cărora ANCOM era nevoită să trimită periodic către operatori cereri ad-hoc de informații, conținutul acestora fiind introdus în cuprinsul Anexelor nr.1-15, cât și ca urmare a unor plângeri înregistrate la ANCOM cu privire la furnizarea acestor servicii. În perioada următoare, ANCOM va analiza stadiul de dezvoltare și evoluția acestor servicii, în principal prin prisma informațiilor solicitate în anexele acestei Decizii.

Astfel, proiectul de decizie supus consultării publice propune anumite modificări și completări cu privire la indicatorii statistici care trebuie raportați de către furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului, precum și cu privire la termenele de raportare și la periodicitatea raportărilor.

Datele solicitate corespund unor seturi de indicatori statistici stabiliți în funcție de categoria de rețele sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului furnizate, după cum urmează:

Anexa nr. 1: Informații generale

Anexa nr. 2: Rețele publice terestre cu acces la punct fix sau cu mobilitate limitată

Anexa nr. 3: Servicii de voce furnizate prin intermediul rețelelor publice terestre cu acces la puncte fixe sau cu mobilitate limitată

Anexa nr. 4: Rețele radio mobile celulare publice

Anexa nr. 5: Servicii de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor radio mobile celulare publice

Anexa nr. 6: Servicii cu valoare adăugată și alte servicii

Anexa nr. 7: Servicii de linii închiriate

Anexa nr. 8: Servicii de acces la internet

Anexa nr. 9: Servicii de transmisiuni de date

Anexa nr. 10: Servicii de retransmisie a programelor media audiovizuale liniare furnizate utilizatorilor finali

Anexa nr. 11: Servicii de comunicații electronice furnizate prin rețele publice cu transmisie prin satelit

Anexa nr. 12: Pachete de servicii de comunicații electronice

Anexa nr. 13: Alte tipuri de rețele sau de servicii de comunicații electronice

Anexa nr. 14: Venituri obținute din comercializarea de echipamente sau prestarea de servicii asociate furnizării de rețele sau de servicii de comunicații electronice

Anexa nr. 15: Venituri obținute din furnizarea de rețele și/sau de servicii de comunicații electronice

ANCOM intenționează să publice în rapoartele sale semestriale cea mai mare parte a informațiilor colectate prin intermediul acestei Decizii.

Cu toate acestea, ANCOM este pe deplin conștientă de posibilitatea ca anumite date raportate în temeiul acestei Decizii să prezinte pentru furnizori informații având caracter confidențial, informații reprezentând secret comercial, în sensul art. 1¹ lit. b) din Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, cu modificările și completările ulterioare. Având în vedere acest aspect, ANCOM oferă oportunitatea furnizorilor de a indica ce date efectiv raportate au caracter confidențial pentru aceștia și de a argumenta, în mod corespunzător, acest caracter, pentru fiecare indicator raportat în parte, în coloanele „Observații” aferente.

Datele statistice financiare privind veniturile și investițiile cuprinse în anexele nr. 1-14 vor fi raportate anual, până la data de 31 mai pentru perioada de raportare cuprinsă între 1 ianuarie și 31 decembrie, în timp ce datele statistice financiare privind veniturile cuprinse în anexa nr. 15 se vor raporta semestrial, până la data de 10 februarie pentru perioada de raportare cuprinsă între 1 iulie și 31 decembrie, respectiv până la data de 10 august pentru perioada de raportare cuprinsă între 1 ianuarie și 30 iunie.

În cadrul **Anexei nr. 1 „Informații generale”** vor fi raportate informații privind personalul angajat, privind asociații/acționarii, privind persoanele fizice sau juridice care exercită controlul asupra furnizorilor de rețele sau servicii de comunicații electronice destinate publicului, respectiv privind operatorii economici asupra cărora aceștia își exercită controlul. De asemenea, se vor preciza categoriile de rețele publice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului furnizate în perioada de raportare, în funcție de care trebuie completate cu informații anumite anexe, specificate la punctul 1.2.

În cadrul **Anexei nr. 2 „Rețele publice terestre cu acces la punct fix sau cu mobilitate limitată”**, în afară de numărul circuitelor fizice care formează bucla locală puse la dispoziția altor furnizori, se va raporta și numărul circuitelor fizice care formează bucla locală pentru care există solicitări. Liniile de acces alocate telefoanelor publice cu plată se vor raporta în funcție de mediul în care sunt instalate, urban sau rural, în timp ce numărul de linii de acces alocate telecentrelor se va raporta per total, acestea fiind situate în exclusivitate în mediul rural. Veniturile din alte servicii legate de furnizarea rețelelor publice terestre cu acces la punct fix sau cu mobilitate limitată, cum ar fi veniturile din colocare sau din alte serviciile asociate interconectării, se vor raporta separat.

În cadrul aceleiași anexe, la indicatorul i210, toți furnizorii de rețele publice cu acces la punct fix vor raporta numărul de locuințe cablate, indiferent de serviciile pe care le furnizează utilizatorilor finali (servicii de telefonie la puncte fixe, servicii de acces la internet, retransmisia programelor audiovizuale), în funcție de suportul prin care utilizatorii finali sunt conectați la rețele. De asemenea, se va raporta gradul de acoperire a teritoriului/populației cu rețele DVB-T și WiMax.

În vederea simplificării raportării numărului de abonați/linii și a traficului de la nivelul pieței cu amănuntul cât și de la nivelul pieței de gros, în funcție de modalitatea/tehnologia utilizată pentru furnizarea serviciilor de voce la puncte fixe sau cu mobilitate limitată, la începutul **Anexei nr. 3 „Servicii de voce furnizate prin intermediul rețelelor publice terestre cu acces la puncte fixe sau cu mobilitate limitată”** a fost introdus un tabel care indică codul subcapitolelor ce trebuie completate.

În cadrul subcapitolelor aferente pieței cu amănuntul din Anexa nr. 3 (cu excepția subcapitolului 3.6. „Servicii de voce la puncte fixe furnizate prin intermediul telefoanelor publice cu plată, al cabinelor telefonice sau al telecentrelor”), numărul de abonați și de linii, precum și veniturile din abonamente aferente, vor fi raportate în funcție de categoria de clienți, persoane fizice sau juridice, și de mediul în care au fost instalate tehnologiile de acces la servicii, urban sau rural, iar traficul originat pe piața cu amănuntul, precum și veniturile obținute din traficul tarifat suplimentar, neinclus în

abonamente/extraopțiuni, vor fi raportate, de asemenea, în funcție de categoria de clienți care le-a generat, respectiv persoane fizice sau juridice.

Modalitățile de acces la serviciile de voce la puncte fixe sau cu mobilitate limitată prin intermediul propriei rețele publice de comunicații electronice (PSTN, de tip „homezone”, VoIP cu gestiunea calității, ISDN BRA, ISDN PRA, radio/DECT) vor fi raportate într-un singur subcapitol (3.1. „Servicii de voce la puncte fixe sau cu mobilitate limitată furnizate prin propria rețea publică de acces”). În cadrul acestuia, numărul de abonați/linii vor fi raportate în funcție de fiecare tehnologie în parte, însă traficul realizat prin fiecare dintre aceste tehnologii nu va fi raportat în mod distinct. În cadrul acestui subcapitol vor raporta și furnizorii care oferă servicii de voce la puncte fixe sau cu mobilitate limitată prin intermediul propriei rețele publice de acces de tip VoIP cu gestiunea calității, chiar dacă respectivele rețele sunt utilizate pentru a furniza și alte servicii de comunicații electronice, cum ar fi servicii de acces la internet sau servicii de retransmisie a programelor audiovizuale. În cadrul numărului de linii prin rețele de tip „homezone” se va raporta numărul maxim de linii prin intermediul cărora se pot efectua apeluri simultane de la locația unui abonat.

Modalitățile de furnizare a serviciilor de voce la puncte fixe prin intermediul accesului total la bucla locală, accesului partajat la bucla locală sau accesului de tip „bit stream” la bucla locală au fost integrate într-un singur subcapitol, și anume subcapitolul 3.2. „Servicii de telefonie la puncte fixe furnizate prin rețelele publice de comunicații electronice ale unor terți prin intermediul accesului la bucla locală”.

În cazul serviciilor de voce la puncte fixe furnizate prin rețelele publice de comunicații electronice ale unor terți persoane prin intermediul procedurilor de selectare și de preselecție a transportatorului sau al cartelelor preplătite pe baza apelării unui număr național nongeografic din subdomeniul 0ZAB = 0808 din Planul național de numerotație (PNN) (subcapitolul 3.3.), respectiv prin acces de tip VoIP fără gestiunea calității (subcapitolul 3.5.), pe lângă numărul tuturor abonaților care au încheiat un contract valabil la sfârșitul perioadei de raportare pentru a beneficia de serviciile respective, va fi raportat și numărul abonaților activi, adică a aceluia care au încheiat un contract valabil la sfârșitul perioadei de raportare pentru a beneficia de aceste servicii și care, suplimentar, pe parcursul perioadei de raportare au efectuat cel puțin un apel prin aceste modalități.

Datorită modului similar de funcționare cu serviciile de voce la puncte fixe furnizate prin rețelele publice de comunicații ale unor terți prin intermediul procedurilor de selectare și de preselecție a transportatorului, traficul rezultat din serviciile de voce la puncte fixe furnizate prin intermediul cartelelor preplătite pe baza apelării unui număr național nongeografic din subdomeniul 0ZAB = 0808 din PNN va fi raportat în subcapitolul 3.3., în coloana aferentă persoanelor fizice.

Furnizorii care oferă servicii de voce la puncte fixe de tip VoIP cu gestiunea calității prin intermediul rețelelor publice de comunicații electronice ale unor terți, lucru ce presupune încheierea de acorduri cu furnizorii de servicii de acces la internet care să garanteze anumiți parametri de calitate a conexiunilor respective, vor raporta aceste servicii în subcapitolul 3.4.

De asemenea, furnizorii care oferă servicii de voce la puncte fixe de tip VoIP fără a gestiona calitatea conexiunilor de acces, prin intermediul rețelelor publice de comunicații electronice ale unor terți, vor raporta valorile indicatorilor statistici specifici în subcapitolul 3.5.

Deoarece prezintă foarte multe caracteristici similare, furnizorii care oferă servicii de voce la puncte fixe prin intermediul telefoanelor publice cu plată, al cabinelor telefonice sau al telecentrelor vor raporta valorile traficului efectuat prin aceste modalități în subcapitolul 3.6.

Traficul realizat pe piața cu amănuntul va fi raportat în funcție de categoria de utilizatori care l-a efectuat, respectiv persoane fizice sau juridice.

Modificările efectuate în ceea ce privește raportarea pentru serviciile de voce la puncte fixe sunt necesare în vederea monitorizării eficiente a acestor segmente de piață.

În ceea ce privește traficul la nivelul pieței de gros (subcapitolul 3.8.), s-a constatat nevoia de a evidenția traficul tranzitat prin rețelele furnizorilor în funcție de celelalte rețele implicate, din România sau din afara României, respectiv fixe sau mobile.

Traficul către utilizatorii serviciilor convergente, de tipul „zona mea”, va fi evidențiat separat în cadrul indicatorilor dedicați traficului de voce terminat la nivel de gros.

Pentru a putea evalua fluiditatea efectivă a piețelor cu amănuntul, competitivitatea ofertelor și a serviciilor furnizate la nivelul pieței cu amănuntul de către furnizorii de servicii de voce la puncte fixe sau cu mobilitate limitată, de servicii de telefonie la puncte mobile, de servicii de acces la internet și de servicii de retransmisie a programelor audiovizuale, în anexele nr. 3, 5, 7, 8, 9 și 10 au fost introduse subcapitolele denumite „Informații privind gradul de renunțare”, în care fiecare furnizor va trebui să raporteze numărul utilizatorilor care, pe parcursul perioadei de raportare, au renunțat la serviciile sale.

În **Anexa nr. 4 „Rețele radio mobile celulare publice”**, indicatorii statistici privind gradul de acoperire a teritoriului și gradul de acoperire a populației vor fi raportați în funcție de tipurile de rețele utilizate pentru a furniza servicii de telefonie la puncte mobile.

ANCOM a constatat că sunt necesare anumite precizări menite să clarifice modul de completare a indicatorilor privind gradul de acoperire a teritoriului/populației. Astfel, în vederea asigurării unui mod unitar de raportare a valorilor înregistrate de acești indicatori, este necesară stabilirea aceleiași valori minime a puterii câmpului la recepție la care să se facă raportarea.

În ceea ce privește rețelele de tip GSM, ANCOM consideră că valoarea minimă a câmpului la recepție – Rxlevsub - în cazul măsurării acoperirii este de -92 dBm, valoare precizată în recomandările ETSI. Simularea acoperirii se face cu o antenă având câștigul 0 dBi, situată la înălțimea de 1,5 m deasupra solului. Alegerea acestei valori, potrivit recomandării ETSI TR 101 362 (GSM 03.30), anexele 1, 2 și 4, se face prin calculul bilanțului de putere a legăturii radio. În această recomandare sunt luați în calcul bilanțului de putere a legăturii radio următorii parametri de atenuare:

1. pierderile prin absorbție datorate capului, mâinii și pierderile datorate orientării imperfecte a antenei terminalului mobil (*antenna/body loss*) sunt de 3 dB;
2. marja de fading încet pierderi datorate obstacolelor diferite de propagare, cum ar fi clădiri, copaci, etc. dintre stația de bază și terminalul mobil (*lognormal margin*) este de 5 dB;
3. pierderile prin interferență (*interference degradation margin*) sunt de 3 dB.

Ținând cont de pierderile enunțate anterior, la sensibilitatea minimă a terminalului mobil, -102 dBm, (valoare conform recomandărilor ETSI EN 300 910 - GSM 05.05 - și ETSI 100 910), se adaugă 11 dB, astfel încât se ajunge la o valoare de -91 dBm. Totodată, în literatura de specialitate se consideră că rețelele GSM cu salt de frecvență aduc un câștig al bilanțului puterii de 2 dB. Aplicând această corecție la valoarea calculată anterior, se ajunge la o valoare minimă a câmpului la recepție de -93 dBm. Astfel, valoarea de -92 dBm reprezintă o mediere a valorilor câmpului calculate în paragrafele anterioare.

Având în vedere cele arătate mai sus, ANCOM a stabilit ca raportările furnizorilor de rețele de tip GSM pentru indicatorii i402a și i402b să se facă pentru această valoare minimă a câmpului la recepție.

Furnizorii celorlalte tipuri de rețele radio mobile celulare publice (UMTS, CDMA, LTE etc.) vor raporta valorile indicatorilor privind gradul de acoperire a teritoriului/populației în funcție de specificațiile menționate în licențele de utilizare a frecvențelor radio respective.

În ceea ce privește acoperirea rețelelor de tip UMTS, un punct se consideră că este acoperit cu semnal UMTS dacă valoarea simulată a parametrului RSCP este mai mare de - 106 dBm la o înălțime de 1,5 m deasupra solului, considerând la recepție (UE) o antenă cu câștig de 0dBi. Această valoare este folosită în cazul calculului acoperirii rețelelor UMTS în banda 2100 MHz, iar ANCOM solicită utilizarea acestei valori și în cazul calculului acoperirii rețelelor UMTS în benzile 900 MHz, respectiv 1800 MHz.

Rețelele de generația a 4-a (inclusiv LTE), precum și serviciile furnizate prin intermediul acestora, care se așteaptă să fie lansate și în România pe parcursul perioadei în care va fi aplicabilă această Decizie, au fost evidențiate separat în cadrul anexelor nr. 4, 5, 8 și 9.

În subcapitolul 5.1. din **Anexa nr. 5 „Servicii de telefonie furnizate prin intermediul unor rețele radio mobile celulare publice”** se vor raporta numai utilizatorii serviciilor de telefonie la puncte mobile, urmând ca numărul utilizatorilor care accesează doar servicii de internet la puncte mobile și al celor care accesează doar servicii de transmisiuni de date la puncte mobile să fie raportați în cadrul anexelor nr. 8 și 9.

Numărul total de cartele preplătite va fi raportat prin intermediul a doi indicatori statistici: *nr. de cartele preplătite „valabile”*, reprezentând numărul de cartele preplătite care la sfârșitul perioadei de raportare se află în perioada de valabilitate, inclusiv cele aflate în perioada de grație, precum și *numărul de cartele preplătite „active”*, reprezentând numărul de cartele preplătite aflate în perioada de valabilitate la sfârșitul perioadei de raportare, și care pe parcursul perioadei de raportare au fost utilizate efectiv cel puțin o dată (a fost efectuat/recepționat un apel sau a fost trimis un SMS/MMS sau de pe care au fost utilizate servicii de date cel puțin o dată în perioada de raportare).

De asemenea, evoluția numărului de utilizatori ai serviciilor convergente, de tipul „zona mea”, va fi monitorizată printr-un indicator statistic specific, raportat în funcție de categoria de utilizatori.

Numărul de utilizatori ai serviciilor de acces la internet la puncte mobile nu va mai fi raportat în cadrul acestei anexe, ci în cadrul anexei nr. 8, în timp ce numărul de utilizatori ai serviciilor de transmisiuni de date, cum ar fi serviciile de video la cerere (VoD), jocuri, machine-to-machine sau push-to-talk, va fi raportat în cadrul anexei nr. 9.

Valorile traficului de pe piața cu amănuntul vor fi raportate în funcție de categoria de utilizatori, datorită necesității de a monitoriza cu atenție evoluția acestor segmente de piață în vederea realizării analizelor de piață, iar traficul de voce efectuat de către utilizatorii proprii va fi raportat atât în funcție de numărul de minute reale, adică minute realizate efectiv, indiferent dacă sunt incluse sau nu în pachetele tarifare aplicabile utilizatorului final, fără a aplica rotunjiri ale duratei unui apel sau taxare minimă (de ex. rotunjire la minut), cât și în funcție de numărul de minute facturate.

Traficul către/dinspre propriile rețele publice fixe va fi evidențiat în mod separat, atât în subcapitolul dedicat traficului înregistrat pe piața cu amănuntul, cât și în subcapitolul dedicat traficului înregistrat pe piața de gros.

Traficul de roaming „inbound” a fost mutat la secțiunea aferentă traficului realizat pe piața de gros.

În cadrul traficului realizat pe piața de gros, a fost evidențiat traficul tranzitat prin rețelele furnizorilor în funcție de celelalte rețele implicate, din România sau din afara României, respectiv fixe sau mobile.

În cazul în care serviciile furnizate operatorilor virtuali de rețele mobile sau serviciile de roaming național vor deveni disponibile pe durata aplicării acestei Decizii, a fost evidențiat separat traficul aferent.

În prezent, piața serviciilor cu valoare adăugată se confruntă cu o serie de probleme legate în principal de transparența tarifelor, lipsa de informare a utilizatorilor finali, precum și de nivelul ridicat al tarifelor practicate pentru aceste servicii, atât la nivelul pieței cu amănuntul, cât și la nivelul pieței de gros. Acest lucru este evidențiat de numărul ridicat de plângeri/reclamații primite de ANCOM din partea utilizatorilor finali cu privire la serviciile cu valoare adăugată, precum și de sesizările cu privire la problemele de interconectare între operatori pentru asigurarea accesului utilizatorilor finali la resursele de numerotație prin intermediul cărora se furnizează serviciile cu valoare adăugată. În consecință, ANCOM consideră necesară monitorizarea pieței serviciilor cu valoare adăugată din România, precum și adoptarea unor remedii corespunzătoare, în situația în care se va constata că este necesară intervenția Autorității în această problemă.

Deoarece apelurile/mesajele către numere telefonice cu valoare adăugată prezintă anumite particularități care le deosebesc de celelalte servicii de apeluri/mesaje furnizate la puncte fixe sau mobile, ANCOM a considerat că cea mai bună posibilitate de a urmări evoluția acestora este aceea ca atât furnizorii care au implementate în propriile rețele astfel de servicii, cât și cei care oferă utilizatorilor posibilitatea de a efectua apeluri/mesaje către aceste numere să raporteze separat

traficul către numerele telefonice cu valoare adăugată, atât la nivelul pieței cu amănuntul cât și la nivelul pieței de gros, precum și veniturile rezultate din aceste activități, într-o anexă special dedicată acestora, **Anexa nr. 6 „Servicii cu valoare adăugată și alte servicii”**. În cadrul acestei anexe, traficul originat la nivel cu amănuntul va fi raportat separat de către furnizorii de servicii de voce la puncte fixe și de către furnizorii de servicii de telefonie la puncte mobile, în timp ce traficul terminat la nivel de gros va fi raportat de către furnizorii de servicii de voce la puncte fixe și de către furnizorii de servicii de telefonie la puncte mobile în cadrul aceluiași tabel.

De asemenea, se vor raporta și veniturile obținute de la utilizatorii care solicită asignarea de numere pentru servicii cu valoare adăugată și alte servicii, precum și veniturile obținute de la persoanele care solicită servicii de informare/publicitate sau realizarea unor cercetări de piață, prin canalele de comunicare puse la dispoziție de către furnizorul de servicii de comunicații electronice destinate publicului.

În cadrul **Anexei nr. 7 „Servicii de linii închiriate”** se vor raporta indicatorii statistici corespunzători serviciilor de linii închiriate furnizate pe piața cu amănuntul și, respectiv, pe piața de gros.

La nivelul pieței cu amănuntul se vor raporta linii închiriate – circuite totale, în funcție de capacități.

La nivelul pieței de gros se vor raporta liniile închiriate – circuite totale, liniile închiriate - segmente terminale și liniile închiriate - segmente de trunchi, de asemenea, în funcție de capacități.

Liniile închiriate - segmente terminale și liniile închiriate - segmente de trunchi sunt acele linii puse la dispoziția altor furnizori la nivelul pieței de gros, în vederea utilizării ca elemente necesare pentru asigurarea furnizării altor servicii de comunicații electronice fie la nivelul pieței de gros, fie la nivelul pieței cu amănuntul.

Pentru a obține informații cu privire la tipurile de servicii de linii închiriate în funcție de zona de furnizare (la nivel național sau internațional), numărul acestora va fi raportat diferențiat. Astfel, în funcție de localizarea punctelor terminale/punctelor de interconectare, în cadrul indicatorilor număr de linii închiriate – circuit total/segment terminal/segment de trunchi *naționale* se vor raporta liniile corespundente fiecărei categorii, pentru care ambele puncte terminale/punctul de interconectare și punctul terminal/ambele puncte de interconectare se află pe teritoriul României, în timp ce în cadrul indicatorilor număr de linii închiriate circuit total/segment terminal/de trunchi *internaționale* se vor raporta acele linii corespundente fiecărei categorii, pentru care cel puțin un punct terminal/un punct de interconectare se află pe teritoriul altui stat.

Indicatorii statistici corespunzători serviciilor de acces la internet, atât la puncte fixe, cât și la puncte mobile, vor fi raportați în cadrul **Anexei nr. 8 „Servicii de acces la internet”**.

În cadrul acestei anexe, gradul de acces la servicii de internet la puncte fixe va fi evidențiat doar prin intermediul indicatorului statistic „număr de conexiuni”, renunțându-se la raportarea numărului de abonați. Numărul de conexiuni de acces la internet se raportează pentru serviciile furnizate la nivelul pieței cu amănuntul în cadrul subcapitolelor 8.1. și 8.2. (la puncte fixe, respectiv la puncte mobile), în timp ce la nivelul pieței de gros sunt raportate în cadrul subcapitolului 8.4. (către alți furnizori de servicii de acces la internet, care achiziționează astfel de conexiuni cu scopul de a le revinde sau de a furniza la rândul lor servicii de acces la internet pe piața cu amănuntul sau pe piața de gros). De asemenea, în vederea monitorizării evoluției gradului de dezvoltare a serviciilor în mediul urban, respectiv în mediul rural, numărul total de conexiuni de acces la puncte fixe se va raporta și în funcție de mediul în care sunt instalate conexiunile.

Având în vedere, în principal, solicitările de informații din partea Comisiei Europene în ceea ce privește serviciile de acces la internet în bandă largă, și în mod special termenele limită impuse de aceasta, pentru asigurarea predictibilității și pentru evitarea transmiterii unor cereri de informații repetate, Autoritatea consideră necesar să opereze o serie de modificări ale vitezelor „best-effort” pentru care trebuie raportate date statistice. Astfel, nivelurile vitezelor „best-effort” pentru care vor fi

transmise informații cu privire la numărul de conexiuni/venituri, conform structurii din subcapitolul 8.1., sunt următoarele: viteze mai mari de 144 kbps dar mai mici de 2 Mbps, viteze mai mari sau egale cu 2 Mbps dar mai mici de 10 Mbps, viteze mai mari sau egale cu 10 Mbps dar mai mici de 30 Mbps, viteze mai mari sau egale cu 30 Mbps dar mai mici de 100 Mbps, respectiv viteze mai mari sau egale cu 100 Mbps.

De asemenea, progresele tehnologice din ultima perioadă, precum și solicitările Comisiei Europene, au determinat includerea unor cerințe de raportare mai detaliate în ceea ce privește numărul de conexiuni prin fibră optică, și anume numărul de conexiuni în funcție de tipologiile de infrastructură de fibră optică prin care se realizează conectarea utilizatorilor¹: FTTH (Fiber to the Home), FTTB (Fiber to the Building), FTTC (Fiber to the Cabinet/Curb), FTTN (Fiber to the Node). Pe lângă acestea, au fost incluse cerințe de raportare privind indicatorii corespunzători tehnologiilor de cablu coaxial și xDSL, care permit furnizarea de servicii la viteze mari și foarte mari, și anume conexiuni prin intermediul tehnologiei DOCSIS 3.0. și, respectiv, conexiuni prin intermediul tehnologiei VDSL.

Este important de menționat că la indicatorii i811a-e, i816a-d se vor raporta conexiunile de acces la internet furnizate prin intermediul rețelelor care sunt constituite în totalitate din unul dintre următoarele suporturi - cablu coaxial, fire metalice torsadate (xDSL), cablu UTP/FTP, radio sau alte mijloace.

Tot în ceea ce privește serviciile de acces la internet la puncte fixe, având în vedere caracteristicile și funcționalitatea diferită a serviciilor de acces la internet furnizate în bandă simetrică și, respectiv, în bandă asimetrică, se consideră necesară includerea unor cerințe de raportare care să evidențieze în mod separat indicatorii aferenți serviciilor de acces la internet în bandă simetrică. Astfel, în subcapitolul 8.1.1. va fi raportat numărul total de conexiuni de acces la internet la puncte fixe, indiferent de tipul de bandă (simetrică sau asimetrică), în timp ce în cadrul indicatorilor i816a-h din subcapitolul 8.1.2. se vor include conexiunile în bandă simetrică furnizate prin intermediul uneia dintre tehnologiile xDSL, cablu UTP/FTP, FTTH, FTTB, FTTC, FTTN, radio sau al altor tehnologii. Având în vedere că, în cazul conexiunilor în bandă simetrică furnizate prin intermediul tehnologiei VDSL, infrastructura de fibră optică ajunge până la nivelul cabinetului stradal sau al clădirii în care se află locația utilizatorului final, acestea vor fi raportate în cadrul indicatorilor FTTB, FTTC sau FTTN, după caz.

În vederea analizării echivalenței utilizării conexiunilor la puncte fixe cu cele la puncte mobile, în cadrul subcapitolelor aferente ambelor categorii de conexiuni au fost introduși indicatori statistici privind traficul, atât de download cât și de upload, realizat pe parcursul perioadei de raportare de către utilizatorii finali ai serviciilor de acces la internet.

O altă modificare importantă este aceea că indicatorii statistici corespunzători serviciilor de acces la internet la puncte mobile, care anterior erau cuprinși în „Anexa nr. 5 - Servicii de comunicații electronice furnizate prin intermediul unor rețele publice mobile terestre”, se vor raporta în cadrul **Anexei nr. 8 „Servicii de acces la internet”**, în mod separat, în funcție de suportul utilizat pentru conectare - prin intermediul aparatului telefonic/terminalului mobil și, respectiv, al

¹ În cazul utilizării tehnologiei de fibră optică de tip FTTx, în funcție de proximitatea fibrei optice față de locația utilizatorului final, există următoarele categorii de arhitecturi:

- a) FTTH (Fibre to the Home): în cazul în care rețeaua de fibră optică ajunge până la locuința/locația utilizatorului final (fibră optică ajunge până la cel puțin 2 metri de locuința/clădirea utilizatorului final);
- b) FTTB (Fibre to the Building): în cazul în care segmentul de fibră optică ajunge până la clădirea/scara de la locația utilizatorului final, accesul la acesta fiind asigurat prin cablu coaxial, cablu UTP/FTP, radio, perechilor de fire metalice torsadate (ex. VDSL) sau prin alte mijloace;
- c) FTTC (Fibre to the Cabinet/Curb): în cazul în care segmentul de fibră optică ajunge până la nivelul cabinetului stradal – fibră optică ajunge la o distanță mai mică de 300 m de locația utilizatorului final, accesul la utilizatorul final fiind asigurat prin cablu coaxial, cablu UTP/FTP, radio, perechilor de fire metalice torsadate (ex. VDSL) sau prin alte mijloace;
- d) FTTN (Fibre to the Node): în cazul în care segmentul de fibră optică ajunge până la nivelul cabinetului stradal – fibră optică ajunge la o distanță mai mare de 300 m de locația utilizatorului final, accesul la utilizatorul final fiind asigurat prin cablu coaxial, cablu UTP/FTP, radio, perechilor de fire metalice torsadate (ex. VDSL) sau prin alte mijloace;

modemurilor/cardurilor/USB (direct pe laptop/PC/alt dispozitiv similar). Valorile indicatorilor se vor transmite în mod dezagregat în funcție de tehnologiile utilizate pentru conectare, respectiv GSM/GPRS, EDGE, 3G (inclusiv 3G+), LTE, CDMA și EV-DO. Utilizatorii care, pe parcursul perioadei de raportare, au beneficiat de acces la internet la puncte mobile prin intermediul mai multor tehnologii vor fi raportați în cadrul fiecărui indicator aferent tipului respectiv de tehnologie și vor fi numărați o singură dată în cadrul indicatorului aferent numărului total (i821, i822, i822h-i, i823, i823h-i, i824, i824h-i).

Accesul la internet prin intermediul telefoanelor mobile va fi evidențiat atât din punctul de vedere al gradului de disponibilitate a serviciilor - în funcție de modul de furnizare a serviciului și de tehnologia utilizată, indicatorul se poate exprima, de exemplu, în funcție de numărul de terminale care permit accesul la internet sau în funcție de numărul de cartele SIM cu acces la internet (subcapitolul 8.2.1.), conform situației valabile la sfârșitul perioadei de raportare - cât și al gradului de utilizare a serviciilor, caz în care se va raporta numărul de utilizatori de servicii de acces la internet la puncte mobile prin intermediul terminalului mobil cu plata lunară a unui abonament/(extra)opțiuni pentru acces la internet (subcapitolul 8.2.2.), respectiv numărul de utilizatori efectivi de servicii de acces la internet la puncte mobile prin intermediul terminalului mobil cu plata pe „unitatea de consum”, la fiecare sesiune/accesare (subcapitolul 8.2.3.). Prin utilizare efectivă se înțelege accesarea de către utilizatorul final a serviciilor de acces la internet prin intermediul unui telefon mobil cel puțin o dată în perioada de raportare.

Accesul la internet prin intermediul modemurilor/cardurilor/USB (direct pe laptop/PC/alt dispozitiv similar) va fi evidențiat în subcapitolul 8.2.4. atât prin indicatorul numărul de utilizatori pe bază de abonamente de acces la internet, cât și prin indicatorul număr de utilizatori de cartele preplătite pentru acces la internet.

Veniturile obținute din furnizarea de servicii de acces la internet, atât la nivelul pieței cu amănuntul, cât și la nivelul pieței de gros, vor fi raportate în cadrul subcapitolului 8.7..

În cadrul aceleași anexe, în subcapitolul 8.8., pentru a măsura gradul de renunțare la serviciile de acces la internet pe parcursul perioadei de raportare, vor fi evidențiate conexiunile aferente abonaților care au renunțat pe parcursul perioadei de raportare la serviciile de acces la internet la puncte fixe (i881), respectiv utilizatorii pe bază de abonamente la servicii de telefonie mobilă valabile la sfârșitul perioadei de raportare care au beneficiat de servicii de acces la internet la puncte mobile prin intermediul telefonului mobil cu plata lunară a unui abonament/(extra)opțiuni pentru acces la internet, care au renunțat pe parcursul perioadei de raportare la abonamentele/(extra)opțiunile de acces la internet la puncte mobile (i882), precum și utilizatorii pe bază de abonamente/cartele preplătite de acces la internet la puncte mobile prin intermediul modemurilor/cardurilor/USB (direct de pe laptop/PC/alt dispozitiv similar), care au renunțat pe parcursul perioadei de raportare la abonamentele/cartelele preplătite de acces la internet la puncte mobile (i883).

În ceea ce privește conexiunile de acces la internet la puncte fixe de tip dial-up și ISDN, obligația de raportare a indicatorilor aferenți acestor servicii a fost eliminată, având în vedere numărul nesemnificativ de utilizatori, aflat în continuă scădere în ultima perioadă.

Indicatorii statistici corespunzători serviciilor de transmisiuni de date vor fi raportați în cadrul **Anexei nr.9 „Servicii de transmisiuni de date”**.

Gradul de acces la serviciile de transmisiuni de date va fi evidențiat prin intermediul indicatorului statistic *număr de conexiuni*, renunțându-se la raportarea numărului de abonați.

În cadrul acestei anexe, principalele modificări care au fost aduse se referă la separarea raportării numărului de conexiuni furnizate la nivelul pieței cu amănuntul (subcapitolele 9.1. și 9.2.) de raportarea numărului de conexiuni furnizate la nivelul pieței de gros (subcapitolul 9.3.), precum și la introducerea unor cerințe de raportare privind conexiunile de acces la servicii de transmisiuni de date la puncte mobile, atât pentru utilizatorii pe bază de abonament, cât și pentru utilizatorii pe bază de cartele preplătite.

În ceea ce privește aceste servicii, au fost introduse cerințe de raportare privind indicatorii corespunzători serviciilor de comunicații mobile de date, de exemplu servicii de tip e-mail, mobile banking, mobile virtual private network (MVPN), management flotă, jocuri on-line, servicii video la cerere (VoD), retransmisia serviciilor de programe audiovizuale, precum și alte servicii similare cu cele enumerate anterior (cum ar fi servicii de tipul machine-to-machine, push to talk etc.), exceptând serviciile de acces la internet și serviciile SMS/MMS.

În cazul utilizatorilor de servicii de transmisiuni de date pe bază de abonament în funcție de tehnologiile prin intermediul cărora au fost accesate aceste servicii pe durata perioadei de referință se va raporta cumulat atât numărul total de utilizatori care la sfârșitul perioadei de raportare utilizau un plan tarifar dedicat pentru serviciile de transmisiuni de date la puncte mobile, cât și numărul total de utilizatori care la sfârșitul perioadei de raportare utilizau un abonament pentru alte servicii (de ex. servicii de telefonie la puncte mobile) și care pe parcursul perioadei de raportare au accesat efectiv cel puțin o dată servicii de transmisiuni de date la puncte mobile cu plata pe „unitatea de consum” la fiecare sesiune/accesare.

În cazul utilizatorilor pe bază de cartele preplătite, de asemenea, în funcție de tehnologiile prin intermediul cărora au fost accesate aceste servicii pe durata perioadei de referință, se va raporta numărul total de utilizatori pe bază de cartele preplătite valabile la sfârșitul perioadei de raportare și care pe parcursul acestei perioade au utilizat în mod efectiv, cel puțin o dată, servicii de transmisiuni de date la puncte mobile.

Veniturile obținute din furnizarea de servicii de transmisiuni de date, atât la nivelul pieței cu amănuntul, cât și la nivelul pieței de gros, vor fi raportate în cadrul subcapitolului 9.4.

Serviciile de retransmisie a programelor audiovizuale prin rețele digitale terestre, care urmează a deveni disponibile în România în perioada următoare, vor fi monitorizate în cadrul **Anexei nr. 10 „Servicii de retransmisie a programelor media audiovizuale liniare furnizate utilizatorilor finali”**, prin intermediul indicatorilor statistici privind numărul de abonați care încheie un contract cu un furnizor de servicii pentru a recepționa contra - cost programe audiovizuale prin rețele digitale terestre, în afara celor care vor fi transmise în mod gratuit.

Numărul de gospodării cablate nu va mai fi raportat în cadrul acestei anexe, doar de către furnizorii de servicii de retransmisie a programelor audiovizuale liniare, ci în cadrul Anexei nr. 2, de către toți furnizorii de rețele publice cu acces la punct fix, indiferent de serviciile furnizate utilizatorilor finali.

De asemenea, pentru a măsura gradul de migrare a utilizatorilor de servicii de retransmisie a programelor audiovizuale între tipurile de suporturi/furnizori, în cadrul perioadei de raportare, în tabelul nr. 10.2. va fi evidențiat numărul de abonați care au renunțat pe parcursul perioadei de referință la serviciile de retransmisie a programelor audiovizuale, separat în funcție de zona urbană sau rurală în care era oferit serviciul respectiv.

Indicatorii aferenți serviciilor de comunicații electronice furnizate prin rețele publice cu transmisie prin satelit sau la bordul aeronavelor (de tip Inmarsat, Thuraya, Emsat, Iridium, AeroMobile, OnAir etc.) vor fi raportați în mod distinct în cadrul **Anexei nr. 11 „Servicii de comunicații electronice furnizate prin rețele publice cu transmisie prin satelit”**. Numărul de utilizatori ai serviciilor de voce, transmisiuni de date și acces la internet va fi raportat în funcție de modalitatea de plată (utilizatori pe bază de abonamente, respectiv utilizatori pe bază de cartele preplătite), în timp ce valorile traficului se vor raporta atât la nivelul pieței cu amănuntul, cât și la nivelul pieței de gros.

Veniturile totale obținute din furnizarea de astfel de servicii vor fi raportate în cadrul indicatorului i1141.

Având în vedere introducerea pe scară largă de către furnizorii de servicii de comunicații electronice a pachetelor de servicii, precum și indiciile care există cu privire la existența unei cereri importante din partea utilizatorilor finali pentru astfel de pachete, pentru a măsura și a monitoriza

efectele concrete pe piață ale utilizării acestora, precum și pentru a îndeplini obligațiile de raportare către Comisia Europeană a acestor indicatori, a fost introdusă **Anexa nr. 12 „Pachete de servicii de comunicații electronice”**, în cadrul căreia se vor raporta indicatori privind numărul de utilizatori și veniturile obținute din furnizarea de pachete formate din 2-5 servicii de comunicații electronice: servicii de voce la puncte fixe sau cu mobilitate limitată, servicii de telefonie la puncte mobile, servicii de acces la internet la puncte fixe sau cu mobilitate limitată, servicii acces la internet la puncte mobile, respectiv servicii de retransmisie a programelor media audiovizuale liniare.

În acest context, este important de subliniat că, atât în ceea ce privește numărul de utilizatori, cât și veniturile aferente fiecărei categorii de servicii incluse în pachet, acestea trebuie incluse și raportate și în mod separat în cadrul valorilor corespunzătoare indicatorilor pentru care se raportează informații în anexele aferente serviciilor respective (anexele nr. 3, 5, 8 și 10), așa precum au fost raportate până în prezent, în temeiul Deciziei președintelui ANRC nr. 151/2006.

În cadrul acestei anexe se vor raporta atât serviciile integrate (pachete formate din 2 sau mai multe servicii de comunicații electronice oferite utilizatorilor finali la un singur tarif, facturate în mod unitar), cât și serviciile legate (pachete formate din 2 sau mai multe servicii de comunicații electronice oferite utilizatorilor finali în mod complementar, achiziționarea cel puțin a unuia dintre serviciile de comunicații electronice fiind condiționată de achiziționarea unui alt serviciu de comunicații electronice, însă la tarife diferite, chiar dacă sunt facturate în mod unitar).

Pentru situațiile în care furnizorii de rețele sau servicii de comunicații electronice destinate publicului oferă alte tipuri de rețele sau servicii de comunicații electronice în afara celor precizate în anexele nr. 2-11, a fost introdusă **Anexa nr. 13 „Alte tipuri de rețele sau servicii de comunicații electronice”**.

Având în vedere faptul că diverși operatori raportează în prezent unele categorii de venituri obținute din comercializarea de echipamente sau prestarea de servicii asociate furnizării de rețele sau de servicii de comunicații electronice în cadrul Anexei nr.1 din Decizia președintelui ANRC nr. 151/2006, precum și faptul că operatorii subvenționează în mod curent astfel de echipamente vândute utilizatorilor finali, ANCOM consideră necesară raportarea acestor categorii de venituri, în vederea analizării evoluției veniturilor totale obținute de către operatori.

În cadrul **Anexei nr. 14 „Venituri obținute din comercializarea de echipamente sau prestarea de servicii asociate furnizării de rețele sau de servicii de comunicații electronice”** se vor raporta veniturile obținute din comercializarea de echipamente sau prestarea de servicii asociate furnizării de rețele sau servicii de comunicații electronice, cum ar fi: comercializarea/închirierea (atât prin intermediul ofertelor de abonare la serviciile proprii, cât și în afara acestora) de terminale, centrale telefonice, routere, modemuri, USB-uri, receptoare/aparate TV, computere, servicii de service și mentenanță a acestora, chirie canalizații, proiectarea soluțiilor de comunicare etc.

În **Anexa nr. 15 „Venituri obținute din furnizarea de rețele și/sau de servicii de comunicații electronice”** vor fi raportate semestrial veniturile obținute din principalele categorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice destinate publicului.

De asemenea, în cuprinsul anexelor la prezentul proiect de decizie au fost modificate unele note și a fost introdus un număr însemnat de explicații suplimentare, în vederea eliminării eventualelor neclarități sau interpretări eronate cu privire la informațiile ce fac obiectul anumitor indicatori statistici.

În ceea ce privește termenele limită de raportare a valorilor aferente indicatorilor statistici prevăzuți în anexele nr. 1 – 15, acestea sunt:

a) până la data de 31 mai, pentru perioada de raportare cuprinsă între 1 ianuarie și 31 decembrie, în ceea ce privește indicatorii privind veniturile și investițiile din anexele nr. 1-14;

b) până la data de 10 august, pentru perioada de raportare cuprinsă între 1 ianuarie și 30 iunie, în ceea ce privește restul indicatorilor din anexele nr. 1-14, respectiv a indicatorilor din anexa nr. 15;

c) până la data de 10 februarie, pentru perioada de raportare cuprinsă între 1 iulie și 31 decembrie, în ceea ce privește restul indicatorilor din anexele nr. 1-14, respectiv a indicatorilor din anexa nr. 15.

În perioada următoare, ANCOM va pune la dispoziția tuturor furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice, pe pagina de internet proprie, o aplicație informatică prin care se va realiza transmiterea datelor statistice prevăzute în anexele nr. 1–15 ale Deciziei. Dezvoltarea acestei aplicații va conduce atât la reducerea costurilor înregistrate de către ANCOM și de către operatori, cât și la accelerarea proceselor de validare și analizare a datelor statistice, precum și de realizare/publicare a rapoartelor semestriale.